

„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování.“

DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

O PROJEKTU LABORATORIO AUTODIDACTA (Samoucká laboratoř - učení pro Život)

Projekt Laboratorio Autodidacta (Samoucká laboratoř - učení pro Život) vznikl především s úmyslem poskytovat doprovod rodinám a komunitním iniciativám, které si přejí proniknout k jádru zkušenosti založené na plnovýznamovém a celostním pojetí procesu učení a sebepoznání. Procesu, který se může dít prostřednictvím osobních prožitků, jež se nám zapisují do naší buněčné struktury a jež se nikdy nezapomenou. Když používáme ruce a celé své tělo vůbec, vstřebáváme do sebe jednotlivé elementy, jež utvářejí povahu hmotného světa, a učení se tehdy rozproudí jako zcela přirozený a tvůrčí projev. Jsme lidé, potomci tušeného rodu člověka „z-ručného“. (Španělština nabízí obdobnou hříčku ve tvaru slova „humano“, tj. „člověk“, přičemž „mano“ španělsky znamená „ruka“, tedy „hu-mano“.)

Náš tým má na svém kontě bohatou životní zkušenost na poli **nedirektivního vzdělávání**, které spadá do obecné tendence svobodného vzdělávání a které se zrodilo a mezi lety 1977–2005 praktikovalo na půdě Pestalozziho experimentálního centra (Centro Experimental Pestalozzi) v Ekvádoru, jež se stalo ikonou průkopnického prosazování paradigmatického nedirektivního vzdělávání.

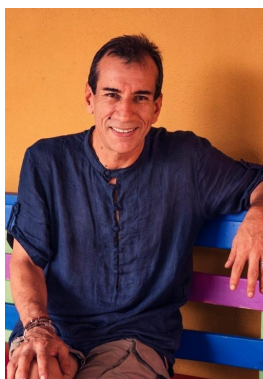
„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování.“

DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

KDO JSME

Dobrý den, jmenuji se **Edgar Espinosa** a jsem tvůrcem projektu **Laboratorio Autodidacta**. Smysl a náplň mé práce spočívá v tom, že zájemcům o nedirektivní výchovu a vzdělávání poskytují nástroje, s jejichž pomocí lze jak domácnosti, tak i učební společenství proměňovat v prostory, jež mají charakter připraveného-a-uvolněného-prostředí, což představuje první podmínku plnovýznamového a smysluplného učení opírajícího se o principy autodidaktismu.

V roce 1993 jsem v rámci vzdělávacího projektu určeného pro indiánské bilingvní učitele napsal „**Příručku matematiky**“ (CEDIME, Ekvádor). Dále jsem se autorsky spolupodílel na vzniku knihy „**Kouzlo vlastního objevování**“ a v rámci platformy UDEMY jsem také vytvořil zatím první část workshopu nazvaného „Probuzení operativity“. Má to být nástroj, s jehož pomocí mohou dospělí, kteří vzdělávají doma nebo ve veřejně sdílených společenských prostorech, praktikovat matematiku s porozuměním. Teprve tehdy, učiníme-li vlastní niternou zkušenost, můžeme svým dětem či dětem a dospívajícím obecně nabídnout kvalitní doprovod. A vztahy mezi rodiči a jejich potomky, jakož i mezi průvodci-zprostředkovateli a těmi, kdo se učí, se za těchto nových okolností mohou odvíjet plynule a životodárně.

„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování.“

DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

Mezi lety 2002 až 2014 jsem v jedenácti ekvádorských provinciích vykonával funkci koordinátora v Centrech pro autonomní činnost známých pod zkratkou **CEPAS** (Centros Para Actividades Autónomas), kde rodiny s dětmi přejímají záležitosti vzdělávání do vlastních rukou, a to za obecné podpory celého společenství.

Vášnivě rád tvořím didaktické-a-hravé pomůcky a materiály. K tomu disponuji cestovní truhlářskou dílnou vybavenou základním nářadím. Ve stávající chvíli mě dětská autentická potřeba pohybu inspiruje ke konstrukcím bicyklů a k různým přestavbám ze šlapacích kol (stroje, vozíky, tříkolky, kočáry atd.). Veškeré s tím spojené tvůrčí procesy jdou ruku v ruce s geometrií a fyzikou, přičemž jasně vychází najevo, že matematika vsazená do každodennosti je naprosto pochopitelná

„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování.“

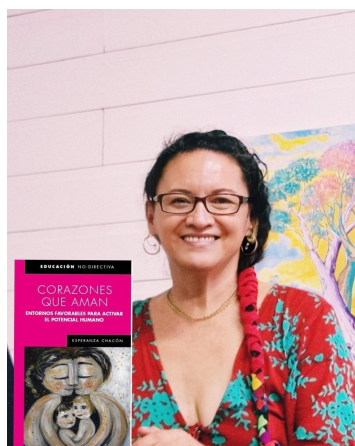
DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

a srozumitelná a právě na její podnět se v dětech probouzí touha a schopnost vynalézat.

Dobrý den, jmenuji se **Esperanza Chacón** a na cestu samouctví jsem se vypravila v okamžiku, kdy jsem hledala vhodný vzdělávací prostor pro svou tehdy malou dcerku a našla to pravé místo v Pestalozziho experimentálním centru, jemuž se s láskou přezdívalo Pesta (El Pesta). Tam jsme společně se skupinou báječných lidí utvořili pedagogický tým, který po dobu šestatřiceti let uchoval živoucí podstatu teoretických i praktických základů **nedirektivního vzdělávání**, jehož hlediska a východiska se stala známými v mnoha různých zemích světa. Později, v zájmu zachování a dalšího šíření semínka, jsme společně s Rebekou Wildovou, Mauriciem Wildem a Edgarem Espinosou vypracovali vzdělávací projekt, kloubící v sobě jak teoretické, tak i praktické stránky celého přístupu. Mezi lety 2009 až 2014 jsme studijní zážitkový seminář nazvaný „**Přivést k životu paradigma pro-život**“ (Activando un Paradigma de la Vida) s ohlasem šířili jak v Ekvádoru, tak i v zahraničí.

Jsem autorkou těchto knih: „**Z lesku jejich očí**“ (2018), „**Kouzlo vlastního objevování**“ (2020) společně s Edgarem a „**Srdce, která milují: prostředí přející aktivaci potenciálu lidskosti**“ (2023).

„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování.“

DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

Krom toho jsem v Ekvádoru společně s dalšími přáteli a kolegy založila a budovala cílené společenství, jehož ústředními ustavujícími prvky jsou komplementární ekonomický systém disponující vlastními alternativními měnami a vzdělávání, které se děje v rámci rodiny a společenství.

V roce 2016 jsem společně se skupinou rodičů z jedné kostarické ekovesnice spoluzaložila alternativní vzdělávací centrum známé pod jménem Casa Sulà.

„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování.“

DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

CO DĚLÁME

- ❖ **Studijní teoreticko-praktické workshopy-setkání.** Prezenčně a/nebo online poskytuje Laboratorio Autodidacta teoreticko-praktické workshopy uspořádané do čtyř modulů s obvyklou délkou trvání mezi 12 až 16 hodinami. V těchto dílnách-setkáních se zabýváme základy a praxí nedirektivního vzdělávání a paradigmaty, o která se opírá. Pozn.: Podrobný program a harmonogram vždy sestavujeme v souladu s potřebami jednotlivých rodin a vzdělávacích center.
- ❖ **Konzultace v rodinách** poskytujeme rodičům, kteří se rozhodli samostatně zhostit výchovy a vzdělávání svých dětí s využitím nabízeného programu „Domácí vzdělávání – vzdělávání v rodině“, čímž na sebe převzali nesmírnou zodpovědnost a současně učinili zásadní společenský závazek. Konzultace spočívají v pravidelném a výlučném doprovodu a sledování situace, díky čemuž máme možnost nabízet skutečnou oporu, která je stále po ruce. Setkání se konají dvakrát do týdne, a to buď prezenčně, anebo online, vždy podle konkrétních okolností. Rovněž jsme otevřeni široké rodině.
- ❖ **Vzdělávací poradenství je určeno pedagogickým týmům a učebním společenstvím** a soustředíme se v něm na tvorbu návrhů, přípravu a konečně i samotné zavádění připraveného-a-uvolněného-prostředí, jež lidské bytosti v jejích jednotlivých vývojových etapách zajišťuje vhodné podmínky a možnosti k interakcím, díky nimž si v sobě každý přítomný jedinec může pěstovat schopnost osobního rozhodování, autodidaktismus, vztahy spolupráce a vzájemného respektu.
- ❖ **Workshopy zaměřené na výrobu operačního didaktického materiálu a na jeho používání** doplňují teoretická hlediska a vycházejí vstříc potřebám, které vyvstávají během samotného používání jednotlivých pomůcek. Tato

DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

nabídka přichází na pořad pokaždé, když si nás nějaká rodina nebo širší společenský vzdělávací okruh pozve, anebo bývá přímo součástí našeho doprovodu při učebních procesech samotných.

- ❖ **Cvičení s didaktickými a herními materiály.** Uspořádáno je do jednotlivých modulů a existují dvě možnosti, vždy v závislosti na zkušenostech nebo zájmu studentů: buď se jedná o cvičení zaměřená na jednotlivá období vývoje myšlení, anebo se v daných cvičeních soustředíme na určitý druh pomůcky nebo celou posloupnou řadu vybraného didaktického materiálu.
- ❖ **Doprovod při zavádění připraveného-a-uvolněného-prostředí přímo v místě.** První krok spočívá v předložení obecného projektového rámce: jeho jednotlivé fáze, harmonogram, rozpočet a seznam potřebného materiálu. Následně přichází na řadu ověřit přímo v dané lokalitě, jaké jsou tamní potřeby a priority, které si dotyčná iniciativa přeje zavést a uspokojit, a rovněž jakými již disponuje materiály a vybavením. Dále se stanoví časy a ustaví pracovní tým. Následují dodatečné úpravy, v nichž zohledňujeme konkrétní poměry jednotlivých rodin či společenství.

„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování.“

DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

PROFIL STUDIJNÍHO SEMINÁŘE

NÁZEV PROJEKTU:	NEDIREKTIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V RODINNÉM PROSTŘEDÍ A V UČEBNÍCH KOMUNITÁCH
OBLAST PŮSOBNOSTI:	Evropa
URČENO:	Rodičům a všem dospělým osobám, které jsou jako doprovod přítomny vzdělávacím procesům jak v domácím prostředí, tak také v učebních společenstvích a které se zajímají o celostní vzdělávací paradigmaty.
VIZE:	POSÍLIT mocnost domácího vzdělávání založeného na nedirektivním přístupu. Vzbudit a uchovat důvěru v neomezený potenciál, jímž je obdařena lidská bytost, a tak dát vzniknout kultuře milujících a respektu, která se děje v souladnosti a soudržnosti se životem a jeho procesy.
ZÁMĚR:	DOPROVÁZET rodiny a učební společenství, tak aby děti od útlého věku až po čas dospívání mohly vyrůstat v příhodných podmínkách, ve kterých se prostřednictvím připraveného prostředí a zdrojů, jimiž oplývá, může aktivovat veškerý jejich potenciál a uchovat se živá jiskra bezprostřední a autonomní činnosti.
PROVÁZEJÍCÍ OSOBY:	My, dospělí, kteří děti doprovázíme při jejich aktivitách a napříč jednotlivými vývojovými stadii a příslušnými rozpoloženími, máme příležitost spojit se se svým vlastním vnitřním dítětem, a tak se společně s nimi učit a zažít

„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování.“

DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

	vlastní proměnu.
ZPŮSOB PROVEDENÍ:	PREZENČNĚ A ONLINE
ZÁVAZNÁ ÚMLUVA MEZI:	Zúčastněnou rodinou či učebním společenstvím na straně jedné a spolkem Laboratorio Autodidacta na straně druhé.
TERMÍN KONÁNÍ:	Květen, červen a červenec 2024

SPOLEČENSKÝ KONTEXT

„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování“: pro Laboratorio Autodidacta v sobě toto motto skrývá dalekosáhlý význam, neboť veškeré pojetí je velice úzce spjato s jednotlivými rodinnými systémy hodnot a přesvědčení a také s aktem zmocnění se k výchově a vzdělávání vlastních dětí. A rovněž tak jsou tu v obecně veřejném prostoru přítomni dospělí, kteří provázejí pedagogické procesy v učebních společenstvích zakládajících se na novátorských přístupech, které respektují život a jeho procesy.

Nové vzdělávací přístupy si ve světě získaly své místo jednak díky cenným poznatkům vědeckého výzkumu na poli neurovědy, kvantové fyziky a rozmanitých teorií zabývajících se živými bytostmi vůbec, a jednak také díky samotné potřebě rodin chopit se zodpovědnosti. Tento trend se dále mocně šíří a nesmírně prohlubuje. Tady je na místě zdůraznit, že podle různých ústavních zákonů jednotlivých zemí je takový postup v souladu s legislativou. Tak například v ekvádorské ústavě stojí, že **„je to poprvé, co se ustavuje právo rodičů poskytnout svým potomkům takové vzdělání, které «sami uznají za vhodné»“ (čl. 34).** Jinými slovy, rodiče mohou pro své děti zvolit vzdělání, jaké chtějí. A to by již samo

„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování.“

DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

o sobě mohlo být dostatečným opodstatněním k tomu, aby se učební prostředí uzpůsobilo skutečným potřebám zakládajícím proces učení.

Z různých studií a svědectví navíc vychází najevo, že jakmile se rodina chopí domácího vzdělávání, z poznávacího procesu se nakonec stane „**plnovýznamový a smysluplný učební proces zasahující život celé rodiny**“, neboť si tu mezi sebou sdílejí prožitky bytosti, které k sobě chovají důvěru a lásku.

Když se děti učí doma, v rodině, přejímají zcela přirozeným způsobem, plynule a bez vnějších vlivů, rodinný systém hodnot a přesvědčení, zvyků a pohledů na život. Díky tomuto pevnému základu jsou pak později s to dobře se orientovat a rozlišovat i v jiných společenských prostorách, v nichž nutně působí tamní hodnoty a zvyklosti. Právě v rodině se nabízí možnost předávat si, žít a procházet proměnami prostřednictvím společenských úmluv o soužití, právě v rodině lze pěstovat a rozvíjet empatii, v kostce řečeno, právě v rodině se lze naučit soužit.

ZÁMĚR

- Aktivovat důvěru v život a jeho procesy ve jménu plného rozmachu a harmonického růstu dětí a dospívajících v příslušném rodinném společenském prostoru i ve vzdělávacích centrech, do nichž docházejí. A to se rovná společnému i individuálnímu prožitku pocitů blaha jak u všech rodinných příslušníků, tak také v rámci vzdělávacích společenství.
- Pokud jde o dospělé osoby, které provázejí děti a mládež, jedná se tu o prožitek osobní proměny, díky němuž může každá dospělá osoba nadále uchopovat výchovu a vzdělávání lidské bytosti zpoza jednotlivých vývojových etap a současně si plně uvědomovat míru zralosti dotyčného jedince, jeho rytmy a individuální charakteristiky. A toto se děje, pokud se nám daří zastavit se a na pozadí „**vědomé duchapřítomnosti**“ se oddat pozorování, které nám posléze umožní rozpoznat a pochopit pravé (autentické) vývojové potřeby, jež nám svými projevy naznačují, jaké

„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování.“

DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

podmínky je třeba stvořit a jak přesně má vypadat prostředí, v němž mohou děti tyto potřeby uspokojovat.

- Tvorba **připraveného prostředí** v sobě zahrnuje několik různých aspektů. Jedním z nich je odhalení záhady, jaká že je vlastně přirozená povaha lidské bytosti a jaký je její potenciál. Odpovědi začnou přicházet, jakmile prostředí upravíme podle konkrétních projevů činnosti dotyčného dítěte, neboť právě to jsou vodítka, s jejichž pomocí budeme s to vhodně uzpůsobit didaktické zázemí, herní a hravé prvky i veškerou výbavu a celkovou strukturu prostředí. Je nad slunce jasné, že podstata dětství a dospívání je pozorovateli zbadatelná v prostoru, který je svobodný.

Podněty, které k lidské bytosti přicházejí z okolního prostředí, sečtené s jejími vlastními niternými pocity blaha napříč jednotlivými vývojovými obdobími, ji společně ponoukají a pohánějí k vlastnímu objevování. A to je dráha, na níž se učíme se učit.

AKRONYM POJMU “UČITI SE” V PODÁNÍ LABORATORIO AUTODIDACTA:

Úplná otevřenost (vstříc průnikům do nových paradigmat)

Čirá nabídka (která změní osobní i rodinný život)

Invence v reflexi (nástroj pro časy krize)

Touha konat (podstata učení, která si žádá přípravu a realizaci učebních příležitostí)

Impulzivně a přirozeně didaktické (procesy, které prospívají v inteligentním, tedy chápajícím prostředí)

Spontánní okouzlení (které vyvěrá z pramene procitajícího vnitřního potenciálu)

Emoce trvalé obnovy (emočního zdraví, důvěry k učení a neutuchající rozmach tvořivosti)

„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování.“

DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

VE ČTYŘECH JEDNOTLIVÝCH MODULECH SE PROBÍRAJÍ KLÍČOVÁ HLEDISKA A UKAZATELE NEDIREKTIVNÍHO PŘÍSTUPU KE VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVĚ VŮBEC PROMÍTNUTÁ DO VZDĚLÁVÁNÍ V RODINĚ A V ŠIRŠÍCH VZDĚLÁVACÍCH KONTEXTech:

- ❖ **Paradigmata, o která se opírá nedirektivní přístup ke vzdělávání, jejich parametry a povšechně celá jejich kosmovize.**

- ❖ **Dospělý doprovod v připraveném-a-uvolněném-prostředí, jeho postoje a úloha.**

Laboratorio Autodidacta klade veliký důraz na to, aby se rodiče ujímali své otcovské či mateřské role stranou schematu, v němž je z dospělého vyučující. Domníváme se totiž, že tato dynamika vnáší do domova napjatou atmosféru a poškozuje rodinné vztahy. Naproti tomu vezme-li na sebe dospělý člověk úlohu doprovodu, přičemž se současně tvoří a udržují základní pravidla soužití platná pro všechny zúčastněné, bude se ve všech různorodých vzdělávacích a výchovných kontextech dařit vztahům vzájemného respektu a spolupráce. A dospělí, kteří s takovým celostním přístupem doprovázejí rozmanité učební aktivity dětí či dospívajících napříč jednotlivými úseky jejich zrání, svými postoji tyto atributy doslova ztělesňují a nabízejí tak sociální interakci prodchnutou empatií.

- ❖ **Objevit, kdo že je ona lidská bytost, kterou doprovázíme.**

Je bezpodmínečně nutné, abychom znali vlastnosti a vše, čím se vyznačuje lidská bytost, s níž soužijeme. Je nezbytné, abychom v lesku jejích očí rozpoznali, jaké prožívá emoce, jaké má touhy, co ji činí šťastnou a co jí není po chuti.

- ❖ **Mít vědomosti o vývojových obdobích.**

My všichni, kdo děti a dospívající mládež provázíme napříč jednotlivými procesy učení, ze všeho nejdřív správně identifikujme a do hloubky si nastudujme konkrétní etapu růstu, kterou dotýčný jedinec právě prochází. V

„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování.“

DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

čem přesně spočívá, jaké jsou její ukazatele, parametry, potřeby, co že se v ní právě aktivuje, pokud má dítě či dospívající možnost prožít ji naplno a je-li jeho vývoj celostní a komplexní.

❖ **Zvolit si učební metodologii.**

Je nepochybné, že nás život zve, abychom změnili svůj úhel pohledu, všechny ty zvyky a mýty, které nijak nepřispívají k příhodnému a odpovídajícímu růstu a které nás naopak omezují a brání nám, abychom byli těmi, jimiž skutečně jsme. Život nám nabízí příležitost zachovat si svou podstatu – tj. své lidství.

Tento fakt hraje zcela zásadní úlohu právě při provázení dítěte, dospívajícího či dospělého člověka. Obnáší to zvolit si postupy, které jsou trvale otevřené, zakládají se na vlastní, osobní zkušenosti a pouze slepě nenásledují akademické osnovy. Teprve poté můžeme tvořit příležitosti, které podporují probuzení a aktivaci vnitřního-vývojového-plánu za současného zachování celostní povahy veškerého procesu.

❖ **Načrtnout si učební plán.**

Je zřejmé, že když se pouštíme do jiných vzdělávacích alternativ, poslouží nám, sestavíme-li si pracovní plán, a sice v podobě takových učebních nabídek, které pramení z vnitřní osobní motivace, zahrnují v sobě cíle, jichž se chceme dobrat, a sestávají z posloupnosti aktivit a podnětů, které respektují základní principy poznávacího procesu – tj. od jednoduchého ke složitějšímu, od konkrétního k abstraktnímu – a které navíc podporují individuální rozhodovací proces, což značí, že se učení může dít autonomně a právě i učeň sám je jeho hlavním protagonistou.

❖ **Vyhradit si připravené prostředí nebo interakční prostory.**

Je naprosto zásadní zbavit se takřka mýtické představy, že totiž k tomu, aby se děti učily a naučily, musejí opouštět domov. Beztak je prokazatelné, že většinu času stejně tráví doma. A právě proto je žádoucí, aby důvěrný prostor domova a intimních rodinných vztahů zahrnoval rozmanitou škálu příležitostí k individuálním i kolektivním prožitkům a zkušenostem, jimiž se

„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování.“

DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

děje učení, tak aby přítomný jedinec mohl vykonávat své aktivity, a přitom nijak neznepříjemňoval atmosféru a nenarušoval ani osobní, ani společné a společenské prostory.

Naučme se vidět a chápat, že domov je laboratoř, v níž se lze učit čemukoliv, pokud ji vhodně přichystáme a zůstáváme přítomni a duchapřítomni!

Když se nám podaří uchystat rodinné prostředí a dovybavíme je jasně stanovenými klíčovými úmluvami určujícími povahu soužití, budou nám takto vzniklé dohody prokazovat dobrou službu a budou přispívat k celkové domácí harmonii. Rozhodně nejde o to, abychom si z domova dělali školu anebo i dokonce dětem ukládali domácí úkoly, to by byla hotová pohroma.

Metodologie připraveného-a-uvolněného-prostředí platná jak v domácích, tak i v širších společenských poměrech různých vzdělávacích zařízení vychází z vědeckých poznatků Marie Montessoriové (Casa dei Bambini –

Dům dětí, Itálie), která poukazuje na prostředí oplývající bohatou škálou podnětů a uvolněnou atmosférou, v nichž může lidský jedinec zůstat v kontaktu se sebou samým a vybírat si, co chce, a co ne. Jsou to prostředí uchystaná pro dynamiky autonomního učení a sebepoznávání, což jsou dva základní pilíře, o něž se opírá celé předivo průvodních procesů poznání.

- ❖ **Procvičováním práce s didaktickými pomůckami a materiály (mezi jinými jmenujme pomůcky podle Montessoriové, Seguina, Freineta či Pestalozziho) průběžně pronikat stále více do hloubky a díky tomu se učit s porozuměním, což neznamena zdaleka jen nácvik a uplatnění čtení/psaní, matematiky a ostatních věd obecně, nýbrž také upevňování neuronální sítě, s jejíž pomocí je jedinec s to řídit si a spravovat svůj vlastní život zodpovědně, tvořivě a s empatií.**

„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování.“

DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

- ❖ **Obnovit nástroje, s jejichž pomocí je možná samospráva a udržitelnost vzdělávacích projektů či iniciativ založených na principech respektování životních procesů, jejichž praktickým projevem je nedirektivní vzdělávání:** tvorba organizační struktury, která odpovídá danému společenskému kontextu, komunitní samospráva s recipročními úmluvami, solidární ekonomika a používání komplementárních měn.

STRUČNÝ SOUHRN ZÁKLADŮ NEDIREKTIVNÍ VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ

ZÁSADY	CÍLE	POSTOJE
RESPEKTOVÁNÍ LIDSKÉHO POTENCIÁLU.	Aktivovat vnitřní-vývojový-plán a zachovat esenci lidství.	Důvěra.
PODPOROVAT AUTONOMNÍ INTERAKCE, JEJICHŽ PROSTŘEDNICTVÍM SE AKTIVUJE VNITŘNÍ-VÝVOJOVÝ-PLÁN.	Tvořit připravená-a-uvolněná -prostředí, v nichž se mohou uspokojovat autentické vývojové potřeby.	Uvolněnost a mírumilovnost.
DRUHÉ BYTOSTI VĚNOVAT KVALITNÍ POZORNOST ZALOŽENOU NA VĚDOMÉM DOPROVÁZENÍ.	Jednotlivé stavy zralosti v dětství a dospívání doprovázet pevně ukotvení v lásce a respektu.	Přijímání druhé bytosti takové, jaká je. Empatie.
CHRÁNIT TĚLESNOU A DUŠEVNÍ INTEGRITU VŠECH ČLENŮ DANÉHO	JASNÝ ORIENTAČNÍ RÁMEC (vybavený dohodami, pravidly a	Jasnost, pevnost a bezpečí.

„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování.“

DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

VZDĚLÁVACÍHO SPOLEČENSTVÍ.	hranicemi ve jménu harmonického soužití).	
V DĚTSTVÍ, DOSPÍVÁNÍ I DOSPĚLOSTI RESPEKTOVAT PŘÍSLUŠNÝ ŘÁD, RYTMY, CYKLY A JEDNOTLIVÉ ETAPY.	Dobrá organizace, čistota, pravidelnost a dochvilnost. V tomto duchu pak chystat příležitosti k novým zkušenostem a prožitkům v podobě ryzích nabídek a různých časových posloupností v běhu každého dne, ovšem bez jakéhokoli nátlaku či vynucování.	Harmonie a soustavnost.
SVÝM POČÍNÁNÍM DÁVAT VZNIKOUT ÚZEMÍM INDIVIDUÁLNÍ I SPOLEČENSKÉ SVOBODY.	Být doprovodem bez jakéhokoli vměšování, a tím umožnit rozvoj autonomie.	Nechat být.

VZÁJEMNÉ ÚMLUVY

SPOLEČENSKO-VZDĚLÁVACÍ-A-VÝCHOVNÝ KONTEXT

Pokud jde o aktivaci nového životního paradigmatu, s nímž ruku v ruce přichází také jeho spojenec – nedirektivní výchova a vzdělávání –, bereme v potaz dva společensko-vzdělávací-a-výchovné okruhy: jednak rodinu, jednak vzdělávací-a-výchovný kontext v celé jeho šíři (tím máme na mysli různá vzdělávací zařízení). **Celé pojetí se zakládá na svobodné a autonomní (svěbytné)**

„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování.“

DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

činnosti dětí situované do připraveného-a-uvolněného-prostředí. Jedná se o alternativu, v níž se snoubí jak nároky kulturního prostoru, tak i světa přírody, a v níž se každý jedinec rozvíjí dle svých vlastních psycho-biologických potřeb, tak jak odpovídají jednotlivým vývojovým obdobím lidského druhu.

V souladu s rozvojem myšlení rozlišujeme celkem čtyři dokonale rozpoznatelné etapy, jejichž povaha je univerzálně platná. A jsou to právě ony, kdo určují vlastnosti a příznaky připraveného prostředí, které můžeme v danou chvíli nabídnout lidskému jedinci, aby se jeho ohromující potenciál mohl naplno rozvinout, a tím se současně naplňoval jeho vnitřní-vývojový-plán.

V rámci kontextu, jaký nabízejí Piagetovy studie věnované intelektuálnímu rozvoji dítěte předškolního věku, je třeba respektovat vnitřní struktury každého jedince, tak aby děti i dospívající nakonec byli s to vypořádat se s jakoukoli životní situací.

- ❖ **Senso-motorická (smyslově-hybnostní) inteligence.** Období od narození do dvou let věku představuje čas, v němž je nově přichozí bytost ve stavu permanentního okouzlení tváří v tvář svým rodičům. Zcela tu převažuje svět citů a náklonnosti. A současně se jedná o etapu, která předchází zrození jazyka. Je to časový úsek, v němž zažívají rozmach různé struktury porozumění: pojem trvalého předmětu, pojem prostorovosti, časovosti a kauzality. Jak potvrzuje Jean Piaget, jedná se tu o všechny významné struktury, které později ustavují samotné myšlení a které se budují právě zpoza roviny senso-motorických prožitků a do činnosti se uvádějí prostřednictvím vnitřního impulsu každého dětského stvoření.
- ❖ **Předoperační etapa.** Sem patří smyslové očarování a rozmach hybnosti – děti se snaží rozpráhat své smysly čím dál mocněji směrem do bezprostředního okolí hnány potřebou prostřednictvím smyslů a hybnosti stále dál rozšiřovat svou osobní zkušenost s hmatatelným světem.

„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování.“

DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

Potřeby dětí předškolního věku (až do šesti sedmi let) jsou v podstatě trojí povahy: kognitivní (motorické, sensorické), sociální a citové. Každá neuspokojená potřeba – bez ohledu na to, kterou oblast u dotyčného lidského jedince zasáhne – působí různá vnitřní napětí a ta přetrvávají až do pozdějších období a snadno u dané lidské bytosti napřímo ovlivňují způsoby práce i její životní postoje a u dětí má dopad také na jejich intelektuální schopnosti. Pokud se obdobný druh napětí vhodně a dostatečně neošetří, veškeré další učení bude takto poznamenaný organismus napříště podvolovat právě těmto niterným napětím.

❖ **„Probuzení operativity“.** Lidský jedinec mezi 7 a 12 lety věku je již natolik schopen koordinovat svou činnost, že úkony, do kterých se pouští, mu umožňují proměňovat stávající hmotnou skutečnost. Z ryze tvůrčího vnitřního podnětu ho v té souvislosti zajímají pravidla a zákonitosti, které si osvojuje, a experimentováním anebo zacházením s konkrétními skutečnostmi sám přetváří stávající realitu.

❖ **Etapa logicko-formálního myšlení.** Počínaje dvanáctým rokem věku přichází na pořad tvorba konceptů, hypotéz a vyvozování, jež se opírají o původní autonomně nastřádanou životní argumentaci. Prostřednictvím rozmluv a užíváním logicky-formálního jazyka se nadto dospívající jedinec dostává k procesům sebereflexe a současně u něj významně převažuje téma sociální.

Vzdělávací nabídka, kterou zde činíme, se soustředí na syntézu čtyř vývojových období, jimiž prochází lidské myšlení a jimž odpovídají rovněž čtyři jednotlivá životní období a příslušný neurologický vývoj. Jelikož je záběr celého semináře velice obsažný, látka je rozdělena do dvou samostatných modulů, přičemž na jeden přibližně dvanácti- až šestnáctihodinový modul připadají dvě etapy. Vše ale pokaždé odvisí od dynamiky jednotlivých skupin.

„Pronikáním do tajů biologie učení vstříc kouzlu vlastního objevování.“

DOMÁCÍ A KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035

Pokud v rodině nebo ve vzdělávacím zařízení, které praktikuje nedirektivní přístup, následně vyvstane potřeba využít naší nabídky doprovodu nebo pedagogického monitorování, jež celostně dokumentuje veškerý vývoj, náš tým si s druhou stranou dohodne způsob, časový rámec a ostatní podmínky a nutné prostředky.

Budiž nám k radosti, že stále přibývá těch, kdo mají zájem pronikat do alternativních vzdělávacích paradigmat, tak aby každý jedinec mohl dostat svému vlastnímu životnímu záměru, své seberealizaci.

Děkujeme Vám za důvěru a za Váš zájem proniknout hlouběji ke kořenům průkopnických vzdělávacích a výchovných přístupů.

S přátelským pozdravem

LABORATORIO AUTODIDACTA

Edgar Espinosa♥ Esperanza Chacón

<http://laboratorioautodidactico.com>, kontakt: +506 71261316, +506 70160697

Esperanzachacon.33@gmail.com, espinosaidapple@gmail.com

Klára Eliášová

klaraeliasova@tutanota.com +420 491 814 035